

hilling is. In-temming zijn odschap.

ontwikkeling den kring, Voor wal de tuur, die we

geloof niet, men met een t een scheur-gevallen die

Wel, in de ord van God mtje, of een ngelie. Wan-oe al de ge-ders worden verbied vaak,

ikte leetuur. iets hebben boekje van is een boekje

el doen, een dike leetuur. het Woord enis.

bereiken lgemeen kan moet. Soms een droeve n wordt een chen daarna et Evangelie. t, dan is er

lat we daar-ben, en dat ik nu niet vangelie nu kkelde men-ad waren, te van denken k des Heeren

an God heeft om haar ziel r wat Paulus r. Maar door od behaagd,

a, die in alle en die ten in ontwikke-

anneer zich de Evangeli-positie, hun

die met een kter van ge-vuste verbind-jijn sexueele innelijke ont-hierbij zij in at, als men lichamelijke

ndere kleur. ische" vorm grondkarak-ting, wanneer k lichamelijk den met een st, hetzij dat aginair (in de is dus ont-tische genie-plaats. Deze dwer in de Aesthetische en het een-del van haar terlijke licha-r erotiek id, bevallig-am. Het is veroorzaakt, het is het ave der ziel. orheen-sche-et het „ver-ts te maken. (Erkenntnis-der schoon-in zijn wel-ostaande de id en totali-de bronnen verbeeld der

bijzonder nabij die kracht daar-centrale zin vullen, wan-

graad van ontwikkeling lichter toegang hebben in de bedoelde kringen. Dan ontsluit zich misschien lichter een kring, die anders gesloten bleef.

Maar — waar blijven zij, die zelf tot de hoogere standen behooren en die mee willen werken? Ze zijn er, o ja. Ik ken er persoonlijk voorbeelden van. Maar ze zijn niet vele.

God geve ons voor de Evangelisatie menschen, die geschikt zijn om het Evangelie te brengen, ook onder de kringen, nu bedoeld.

En, als een Evangelisatie-commissie ook nog zoo weinige krachten heeft, dan zal ze goed doen, maar eens op te houden met het theoretisch bespreken van deze kwesties alleen. Beginnen is Gods eisch.

De hand slaan aan den ploeg en bidden, dat de Koning der Kerk zegene den arbeid tot zegen van ons volk!

C. B.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

De Gezangenkwestie en hare oplossing in de Amerikaansche Zusterkerk.

Nu blijken wisselbladen in Nederland heel wat gesproken en geschreven wordt voor en tegen de uitbreiding van Gezangen is het wellicht niet ondienstig het een en ander hier mede te deelen over de Gezangenkwestie in de Chr. Geref. Kerk in Noord-Amerika, historisch en confessioneel zoo nauw verbonden aan de Geref. Kerken in het land der Vaders. En over de oplossing dier kwestie. Want daartoe kwam het reeds met typisch Amerikaanschen spoor. Terwijl men in Nederland op de Generale Synode van 1920 reeds een „proeve“ had van enkele gezangen, is nog het einde der zaak niet in het zicht. In Amerika echter begon men er eerst mede in 1928. En... reeds op de Synode van 1932 werd de zaak feitelijk beklonken. Binnen vier jaren dus. Toch gaat de historie dezer kwestie vele jaren terug, evenals in Nederland.

In de Amerikaansche Kerk hier bedoeld, bestond er van het begin van den „Terugkeer“ van 1857, die tot de stichting dezer Kerkformatie leidde, heel wat antipathie tegen kerkliederen, (in het Engelsch: hymns). Vanuit Nederland medegenomen. Die antipathie uitte zich in een der bezwaren tegen de Dutch Reformed Church, n.l. dat zij een grooten bundel van hymns had — een achthonderdtal, waarin slechts de meest populaire Psalmen waren opgenomen.

Vóór de Gezangen te zijn bracht iemand onder de verdenking van „ongereformeerdeheid“. Dat blijkt b.v. duidelijk uit een geval dat we opdiepten uit het Notulenboek der oude kerk van Vriesland, in den staat Michigan. Op 21 Maart 1869 werd Harm Berends voor den kerkeraad van Vriesland be-

neer beide, de versmelting der zielen en de lichamelijke vereeniging, zich verbinden tot verwekking van een nieuw leven. Het corporele der vereeniging is zonder zin en onedel zonder deze versmelting der beide zielen.

Echter zijn in de ziel van den jeugdige voor zijn bewustzijn erotiek en sexualiteit nog scherp gescheiden. Beide ervaringskringen kunnen ontwaakt zijn. Maar het voorwerp van den Eros is een geheel ander dan dat van de sexueele beweging. Ook in tijdsorde vallen zij niet samen. In dezen leeftijd zou de sexualiseering van het erotische de ideale liefde verstoren en vernietigen, en omgekeerd zou de volle „Erotisering“ van het sexueele nog niet gelukken. Een symptoom wijst er echter op, reeds op dezen trap van ontwikkeling, dat zij onderbewust verbonden zijn: de opwekking van ijverzucht, jaloeerschheid, die bij gelegenheid door het erotisch „Schwärmen“ heenspielen. Daarin openbaart zich bruisend bloed en zucht naar bezit (Besitztrieb).

Deze Eros is nu onderscheiden van de ouderliefde, de liefde tusschen broeders en (of) zusters, en ook de Christelijke liefde. Want de erotische liefde rust niet op bloedverwantschap, ook niet op religieus gevoel. De Eros is liefde tot iets schoons. Maar niet eenvoudig liefde tot de kunst of liefde tot een idee, maar liefde tot iets schoons, dat levend is. Dit levend-schoone wordt het eerst aanschouwd aan de lichamelijke-menscheelike schoonheid. Op hooger ontwikkelingstrap verdiept zich de Eros tot liefde van zuiver „seelische“ schoonheid. En dat is de weg, waarop Plato in navolging van Socrates het Griekse volk heeft gevoerd. Hij heeft het ideaal ontdekt als den zichtbaren weerglans van de eeuwige, onzichtbare Idee.

Dit schoone, zoo stelt Spranger verder, en ook hier nadert hij Plato, ontvangt voor de „Liebenden“ een openbaringskarakter. Een religieuze toon klinkt mede. Maar aan de physische geslachtsverschillen is de Erotiek zichtbaar niet gebonden. Een zeer groote schuw voor dit heiligdom der natuur is met zulk een ervaring verbonden. Het Hooglied van deze liefde en deze schuw is Dante's „Vita nuova“ met de figuur van Beatrice.

schuldigd van ongereformeed te zijn omdat hij beweerd had dat Gezangen in de Kerk mochten zijn. Berends beweerde echter, dat hij zulks niet gezegd had. Had hij het echter gedaan, hij nam zijn uitdrukking terug, „dewijl het zijn gevoelen niet is“. Hiermede kwam zijne zaak bevredigend ten einde. Doch het incident teekent in elk geval de toenmalige antipathie onder de „Ware“ Gereformeerden. Doch nog geen tien jaren daarna begon zich een kentering te openbaren.

In „De Wachter“ van 25 April 1878 werden de bekende „Veertien Redenen“ vóór Gezangengebruik, door Ds A. Brummelkamp Jr in „De Vrije Kerk“ geplaatst, afgedrukt, en vonden hier en daar instemming. Ds G. K. Hemkes, destijds predikant der Vriesland-kerk bovengenoemd, schreef, dat hij voor zich het best met de Psalmen kon doen, „doch, zoo de Kerk in het algemeen begeerte te kennen gaf naar een bundel Gezangen over Jezus' geboorte, lijden enz. enz., dat zou hem ook goed zijn; maar dat de invoering ervan voor velen nog on-tijdig zou zijn en dus schaden“. En daar bleef het bij totdat de Synode van 1883 aan Ds W. R. Smidt vrijheid verleende om, op den grondslag der aloude Gereformeerde Kerk, Duitsch sprekende kerken tot openbaring te brengen „met voorloopig behoud van Duitsch kerkgezag“. Wel werd dit besluit later vervallen verklaard, in 1888, doch toen twee jaren later de organische unie tot stand kwam met de Classis Hackensack der „True Reformed Dutch Church“, die zich in 1882 had afgescheiden van de Dutch Reformed Church, aanvaardde men als één der bedingen of voorwaarden, dat die Classis het recht had haar Gezangenbundel te gebruiken, zowel als de Psalmen. Die Gezangenbundel bestond uit 52 hymns (met onderdeelen) toepasselijk op de Zondagsafdeelingen van den Catechismus, een erfenis uit de oude Kerk in 't Oosten medegenomen. Tenminste gebaseerd op het bovengenoemd achthonderdtal.

De aanvaarding van dit beding van de zijde der Chr. Geref. Kerk, destijds nog bijna geheel uit Nederlandsche en enkele Duitsch sprekende gemeenten bestaande, had heel wat voeten in de aarde. Doch de deputaten die over de vereeniging hadden gehandeld beweerden „dat wij zelf in strijd zijn met Art. 69 der Dordtsche Kerkenorde. Immers ook in onze Psalmboeken worden eenige Gezangen gevonden“. Voorts werd beweerd, dat die genoemde hymns den toets van Gods Woord konden doorstaan; dat hun oorsprong niet te danken was aan den geest des tijds, maar aan noodzakelijke omstandigheden, n.l. een Psalmberijming niet in alles met den tekst overeenkomend. En ten slotte werd beweerd „dat hierdoor noch de Dordtsche Kerkenorde, noch de Heilige Schrift geschonden is.“

En zoo kwam de unie in 1890 tot stand, ook trots een ingediend protest dat o.a. het bezwaar inhield dat „door het tot stand komen dezer Vereeniging de principiële kwestie, of in onze kerken Gezangen zullen gezongen worden, mede is beslist,

Geen levensgevoel is den jeugdige natuurlijker dan dit verlangen en deze liefde naar het lichamelijke-schoone. Hij neemt aan het opbloeien van eigen lichaam het geheim der scheppende natuur waar. Een trek van Auto-erotiek is voor deze jaren normaal.

Er ligt echter ook in deze Erotiek een tragiek, waaraan de diepere naturen zelden ontkomen. De ervaring namelijk, dat het schoone lichaam in geen deele een ethisch hoog, reine ziel verkeert. Dan komt het ideaal zelf in gevaar. Dat verzet op den jeugdige in als een misleiding, een bedrog der naturen. Maar dit berust ook nog op iets anders. De jeugdige kan nog niet de volle schoonheids-ervaring hebben. Eerst langzamerhand, met zijn eigen rijper- worden, leert hij „durchgeestigte“ schoonheid, schoonheid geheel met den geest doortrokken. Ook hier wijst Spranger weder heen naar het „Gastmaal“ (Symposion) van Plato, gelijk hij ook reeds in zijn beschouwingen een breed citaat van wat Plato in zijn „Phaidios“ zegt, heeft gegeven. De ontwikkelingsgang is dan ook: Einfühlung — Verstehen — Sympathie.

Iedere liefde geldt daarbij een persoonlijk voorhanden innerlijke waarde. Het geloof van den jeugdige aan het ideaal is het geloof aan zijn mensch. Wee, wanneer deze mensch niet houdt of niet geeft, wat hij belooft. Dan kan de gansche hoogte en groote wereld, waarin de jeugdige leeft, in stukken gaan. Dit is het ergst bij het vrouwelijk geslacht, deze tragiek van den Eros. En wel hierom, omdat vrouwen de wereld slechts door middel van een geliefden persoon verstaan. Bij haar is overwegend de binding aan den persoon.¹⁾ Dit is een echt vrouwelijke trek. De rijpe man komt daarboven uit, omdat hij ten laatste de wereld zelve en die zaken leert liefhebben, die als groote, oneindige taak aan zijn persoonlijk leven waarde verleen.

Vanwege de binding vanden jeugdige aan den concreten, voor hem waarde-vollen persoon, noemt Spranger nu zijn Eros een aesthetische liefde. De jeugdige nadert tot de Idee, die voor hem in het verre „Jenseits“ ligt, door het sterfelijk omhulsel van een levend persoon, in wien hij kan opgaan, dien hij

en dat wel als bijzaak“. Dat was zeker recht gezien. En de tijd kwam, zij het 38 jaren later, dat men werkelijk principiëel op de zaak inging. Dat was op de Synode van 1928, en onder de inspiratie der agitatie over de Gezangenkwestie in de Geref. Kerken in Nederland. Evenals zulks het geval was inzake den door ons in „De Reformatie“ beschreven strijd over den Vorm van Eeredienst. Wel was gedurende dit tijdvak van bijna veertig jaren de Gezangenkwestie heel niet onaangeroerd gebleven. Zoo constateerde schrijver dezes o.a. in The Banner van 1908, 23 April, (vertaald): „In de Psalmzingerde kerken in de Vereenigde Staten begint een toenemend aantal leden in te zien, dat zij zichzelf en hunne kinderen noodeloos be-rooven van zeer kostelijke liederen door hun „veto“ tegen de Gezangen, de goeden met de kwaden ver-worpend“.

Drie jaren later verscheen een boekje over dit onderwerp: „Praise Service and the Christian Reformed Church“ van de hand van Dr W. Bode. Deze constateerde hetzelfde dat we pas aanhaalden, ook op grond eener bewering in „De Calvinist“ (1 April 1911):

„Gereformeerde Gezangen, liederen geput uit het rijke en onfeilbare Woord van God... hebben wij broodnoodig.“ En met instemming haalde Dr Bode aan wat Prof. H. Bouwman had geschreven in „De Bazuin“ van 22 April 1910, woorden ook nu nog de aanhaling en overweging waardig.

„Nergens in Gods Woord wordt het zingen van Gezangen, buiten de Psalmen, verboden. Ook worden op verschillende wijze in de Liturgie mensche-lijke woorden aan de gemeente op de lippen gelegd. Er zou veel voor te zeggen zijn, dat de Nieuwtestamentische gemeente een Nieuwtestamen-tisch lied op de lippen nam in haar gezang... Daarom zou het gewenscht zijn, dat wij naast den Psalmbundel nog een bundel gezangen hadden, uit de Heilige Schrift genomen, vooral met het oog op de feestdagen, en om de verlossing door Christus op Nieuwtestamentische wijze uit te drukken... Wij komen dan tot deze slotsom, dat het vrije lied in de gemeente niet ongeoorloofd is.“

Eene uitlating als deze, uit de pen van een man in de Amerikaansche Kerk zoo hooggeacht als Prof. Bouwman, liet niet na invloed uit te oefenen. Ook 'tboekje van Surculus: „Vrijwillige Armoede“ (1914) deed meer dan een in de Vereenigde Staten ontkennend antwoorden op de vraag door Surculus gesteld: „kunnen Gereformeerde Christenen met het gemis van N.T. Gezangen bij den N.T. eeredienst vrede hebben?“

En daar plotseling, zooals reeds bij den aan-hel gemeld, op de Synode van 1928, verscheen voorstel na voorstel pleitend voor de introductie van gezangen. Een beperkt getal. En laat ons er dat met name bijvoegen: in het Engelsch, voor onze Engelsch sprekende kerken bedoeld. En voor de Engelsche diensten in al onze Chr. Geref. kerken. In welke de diensten trouwens meer en meer

idealiseerend verstaan, met wien hij sympathiseeren kan. De extase, die in het vormlooze voert, kent hij nog niet.

Wij bemerken uit deze uiteenzettingen en be-schouwingen van Spranger, hoe dicht hij bij Plato staat, al zijn de verschillen en de uitbrei-ding vanzelf ook hier en daar naar voren gekomen. Echter, ook hier in deze beschouwing der Erotiek is het Idealisme aan het woord, dat geen rekening houdt met het feit der zonde. Spranger vindt het erotische het reine, het sexueele is eigenlijk door den zondeval. Wij zullen dit later zien, als hij de verhouding van erotiek en sexualiteit fixeert. Reeds nu wijzen wij op zijn uitspraak in het hoofdstuk: „Jugendliche Erotik“: Gelijk de jeugdige ziel in zich-zelve rein is, zoo is ook het jeugdige lichaam schoon, alleen omdat het jeugdig is. In deze reine vorm der natuur werkt nu steeds scherper een tegenwerkende, hinderende omgeving (Umwelt) of een geërfd innerlijke phantastie-tendenz in.²⁾

KNOPPERS.

¹⁾ E. Spranger, „Psychologie des Jugendalters“, Leipzig 1928.

²⁾ Dr J. Waterink, „De Opvoeding tot het huwelijk“, Wageningen.

³⁾ Idem, pag. 110.

⁴⁾ „Sexuelle Erregungen und Erlebnisse sind nicht nur solche, die realiter oder in der Phantasie auf körperliche Berührung und Vereinigung mit Gegenständen geschlechtlichen Begehrens gehen, sondern auch alle, die mit einer sinnlichen Lustregung von dem Grundcharakter geschlechtlicher Lust (libido) in bewusster Verbindung stehen.“ E. Spranger, „Psychologie des Jugendalters“, pag. 81, Leipzig 1928.

⁵⁾ „Erotiek ist eine ganz überwiegend seelische Form der Liebe und zwar von ästhetischem Grundcharakter. Ästhetischen Sinn hat eine Erlebnisstruktur, wenn sie ohne Begierde nach realem körperlichem Genuss oder Besitz auf dem seelischen Einswerden (Einfühlung) mit einem anschaulichen Gegenstand beruht, sei er als wirklich oder nur imaginiert gegeben.“ Idem pag. 81 v.v.

⁶⁾ Zie ook Dr J. Waterink, „De Opvoeding tot het huwelijk“, pag. 112, Wageningen.

⁷⁾ „Ich wage nicht, hier eine Theodizee der Natur zu geben. Aber das sie lügt, lasse ich nicht stehen: Wie die jugendliche Seele in sich selber rein ist, so ist auch der jugendliche Leib schön, allein weil er jugendlich ist. In dieser reinen Form der Natur wirkt nun eine hemmende Umwelt oder ererbte innere Verblendungstendenz immer schärfer hinein.“ E. Spranger, idem, pag. 89.

in de taal onzes lands worden gehouden. In dit opzicht een „beweging” zooal niet van, dan toch voor de jeugd — de toekomst onzer Kerk. Reeds sedert jaren riep die jeugd, en ook velen van het ouder geslacht, om hymns. Dat is heel niet te verwonderen. In de eerste plaats omdat zoo goed als alle kerken die ons omringen hymns gebruiken. En met die kerken is meer contact dan b.v. in Nederland met de groepen van dat land. In de tweede plaats: in onze Christelijke Scholen worden hymns gezongen. In de derde plaats: in onze Zondagscholen, door heel de jeugd onzer kerken bezocht, worden bijna uitsluitend hymns gebruikt, al sedert jaren. Evenzoo op vele catechisaties, verenigingen, enz. Ten vierden, en dit feit ligt ten grondslag aan wat in de tweede en derde plaats genoemd wordt: onze jeugd verstaat de hymns veel beter dan de Psalmberijmingen. Dat geldt ten deele de Nederlandsche berijming, hoe aantrekkelijk en voortreffelijk ook. Eenvoudig omdat men de taal kwijt raakt. Maar, dat niet-verstaan geldt ook onze Amerikaanse Psalmberijming die in 1912 werd geïntroduceerd. Die geeft tamelijk getrouw weer den zin der H. Schrift. Heel ouderwetsche termen werden verduidelijkt. B.v. het schoenwerpen in Ps 60 en 108. Zij heeft de hardste uitdrukkingen in de Vloekpsalmen wat gecondenseerd. Literair staat die berijming hoog en zij is „up to date”. Sommige gedeelten ervan worden gaarne gezongen. B.v. Psalm 72:

„Christ shall have dominion
Over land and sea,” etc.

Maar — behalve uitzonderingen, onze jeugd verstaat vele termen in die berijming niet genoeg en waardeert ze daardoor niet genoeg. B.v. als men zingt over Zion's zalen, over Jeruzalem, over David en zijn hoorn, en diens lamp; over Aaron en zijn zalving, enz., enz. Dat is boven de „vuurmaakplek” zooals de Boeren zeggen, van de meesten onzer Amerikaanse jeugd. Dit spreekt niet tot het hart. Dit raakt de roerselen der ziel niet aan. Maar de hymns — ja, die worden direct begrepen. Als regel. Denk aan „Jesus, Lover of my Soul”; „Jesus calls us”; „Abide with me”; „Be not dismayed, whatever betide, God will take care of you”; „Lead kindly Light”. En zoo dozijnen meer. De zangwijze trekt daarenboven aan. En oud en jong kan ze medezingen.

Zie, zulke omstandigheden, zulk een contact en levensmilieu, lieten zich in Amerika gelden. Wat menigeen in Nederland of Zuid-Afrika wellicht niet kan verstaan. Doch wat men wel overal begrijpen zal was een vijfde zaak. We bedoelen dat het hart van velen, ook buiten de jeugd, hongerde naar een noemen en grootmaken van God-drie-eenig, en met name van den Heiland, vooral op de feestdagen, maar ook in verband met Catechismus-prediking. En dan noemen we nog een zesde zaak — de begeerte om eenheid te hebben en harmonie in onzen eeredienst. Zoo als dat later werd uitgedrukt in een synodaal rapport, straks te noemen: „Heel onze eeredienst draagt een Nieuw-Testamentisch karakter. Behalve ons Gemeentegedrag. Veelvuldig wordt nog het Oud-Testamentisch woord gebruikt tot stichting van de Nieuw-Testamentische Gemeente, maar dan dat woord bezien in Nieuw-Testamentisch licht, verklaard en toegepast zooals het Nieuwe Testament het leert. Geen gezant van Christus zal prediken over de woorden: „Welgelukzalig is hij wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is”, (Ps. 32:1), zonder te wijzen op de verwerving dezer verlossing door Christus, en op haar toepassing door den Heiligen Geest. Zoo is het eisch van het karakter van den eeredienst en van de stichting der Nieuw-Testamentische Gemeente. Ons gezang echter beantwoordt daaraan niet. Van ons kerkgezag is het Nieuwe Testament buitengesloten”.

Om aan bovengenoemden honger en aan de pasgenoemde begeerte tot eenheid en harmonie in den eeredienst eenigszins te voldoen, namen sommige kerkeraden een bemiddelende regeling te baat. Een soort overgangsmaatregel. En het heeft schrijver dezes wel eens verwonderd er niet van te lezen dat men ook in Nederland aan zoiets heeft gedacht. Dr S. O. Los, de Ned. deputaat op onze Synode van 1932, heeft er in zijne lezenswaardige brieven over Amerikaansche indrukken, gewag van gemaakt. Wat we bedoelen is dat onze kerkeraden op verschillende plaatsen het gezang-lustige deel der gemeente gelegenheden gaven om 'thart op te halen aan hymns, door ze te laten zingen een tien minuten of een kwartier vóór den aanvang der gewone avondgodsdienst oefening.

Toch gaf ook dat nog geen algemeene bevrediging, ook omdat alle hymnsbundels, (en hun getal in ons land is legio), niet steeds conform aan onze Gereformeerde leer waren. En dan verder de redenen reeds boven beschreven. Kortom, het een en ander leidde er toe dat op de Synodale Agenda voor de Synode van 1928 allerlei voorstellen kwamen om den weg te banen tot het wijzigen van het kerkenorde-artikel desbetreffende, en synodale actie tot het verzamelen van een bundel gezangen voor onze Engelsche diensten. De pasgenoemde Synode verklaarde tegen de „invoering” van hymns in den openbaren eeredienst geen principiële bezwaar te hebben, maar het toch noodig te achten, met het oog op praktische en historische bezwaren er tegen, dat eene Commissie van de zaak speciale studie zou maken en onderzoeken of al dan niet een voldoende getal hymns kon gevonden worden, geschikt om in onzen eeredienst te worden gebruikt.

Ter volgende Synode (1930) leverde deze Commissie een breed uitgewerkt rapport, waarin in het breede werd medegedeeld wat de Ned. Geref. kerken daaromtrent hadden gepubliceerd. De Amerikaanse Commissie meende uit de H. Schrift te hebben bewezen en aangetoond:

a. dat uit het onthouden van positieve voorschriften omtrent het kerkgezag in de Schriften des Nieuwen Testaments te besluiten is, dat de Nieuw-Testamentische Kerk vrijheid heeft dit zelve te regelen, en om het vrije lied te gebruiken voor zoover dit in het belang is van de stichting der Gemeente; en

b. dat ten aanzien van vrije liederen die geheel met Gods Woord overeenkomen — en geen andere dan die, mogen in aanmerking komen — er natuurlijk geen principiële bezwaar kan zijn tegen gebruik er van in den eeredienst met het oog op den inhoud, en, naar dien vrije formulatie der Schriftuurlijke waarheden in den eeredienst van God zelf verordend is, ook niet tegen den vorm. En in verband met deze dingen hebben wij er op gewezen, dat dan ook het vrije lied door de Kerken der Reformatie nooit in beginsel is veroordeeld.

Voorts werden ingebrachte bezwaren besproken en de drang voor Nieuwtestamentische kerklieders verklaard in den zin waarin we er boven reeds over schreven. Om te waken tegen het meer dan eens geconstateerd gevaar dat de Gezangen den Psalmbundel eventueel zouden verdringen, werd voorgesteld:

a. dat bij wijziging van Art. 69, die, ingeval tot ingebruikneming van een verzameling hymns wordt besloten, noodig zou zijn, die wijziging zoo geformuleerd worde, dat het artikel weer voorschrijft de wering van alle Gezangen die niet door de Synode voor kerkelijk gebruik zijn goedgekeurd en aangenomen, zoodat geen invoering van hymns op eigen hand mogelijk zij zonder met de Kerkenorde in botsing te komen;

b. dat bij Synodaal besluit een grens worde gesteld voor het aantal ingebruik te nemen Gezangen, bijv. dat het nooit grooter mag worden dan het aantal der Psalmen;

c. dat evenzeer bij Synodaal besluit worde vastgesteld dat in alle gewone diensten het gezang deels Psalmgezag moet zijn, of, dat het voor de helft Psalmgezag zou zijn;

d. dat het gebruik van hymns niet verplichtend worde gesteld, maar daartoe alleen vrijheid worde gegeven, en dat in verband daarmee de wenselijkheid worde uitgesproken, dat nevens uitgaven met Psalmen en hymns beide, ook „Psalters” met de Psalmen alleen, verkrijgbaar zullen blijven”.

De bovengenoemde Commissie publiceerde daarenboven eene verzameling hymns die geschikt geacht werden voor onzen eeredienst — niet minder dan 197 Gezangen.

De Synode van 1930 besloot om Art. 69 der Kerkenorde te amenderen, dat aan de daarin genoemde collectie liederen (negen) een synodaal goedgekeurde gezangenbundel mocht worden toegevoegd en om stappen te nemen zulk een collectie samen te stellen. De volgende Synode (1932) besloot om Art. 69 der Kerkenorde aldus te wijzigen: „In de kerken zullen alleen de 150 Psalmen Davids gezongen worden, en de verzameling van gezangen voor kerkelijk gebruik, door de Synode goedgekeurd en aangenomen. Edoch, terwijl het zingen der Psalmen in den eeredienst verplichtend is, wordt het gebruik der goedgekeurde gezangen aan de vrijheid der kerken overgelaten”.

En het voorgestelde getal hymns werd gereduceerd tot 122. Persoonlijk geloof schrijver dezes dat dit getal te hoog is, zal men de Psalmen inderdaad houden op de plaats der eere in den eeredienst, en de Psalmbundel wat we in 't Engelsch noemen, en wat historisch het geval is: „Chief manual of praise”. Het getal had z. i. twee en vijftig moeten zijn, evenzoo veel als de Zondagsafdeelingen hebben van de Catechismus. En ware in de schikking dezer gezangen de lijn van dat Leerboek der Vaders zooveel mogelijk gevolgd, dat gaf in elk geval gezangen voor de feestdagen, wat toch steeds als de grootste behoefte gold, en over de voornaamste Nieuwtestamentische waarheden, zooals over de H. Drie-eenheid, de naturen en ambten enz. des Heilands, het werk des Heiligen Geestes, de weldaden des Verbonds, enz., enz. Blijkbaar echter heeft de Commissie ad hoc hieraan of niet gedacht, of heeft gemeend andere lijnen te moeten volgen. Wat we echter wel bejammern, omdat we een nasleep verwachten die de Kerk als Psalmzingerende groep uiteindelijk schade zal aanbrengen.

Bovenbedoelde gezangenbundel is nog niet verschenen. Doch de gezangenkwesie als zoodanig, is in de Amerikaanse Zusterkerk opgelost, behoudens wat we zoo pas opmerkten. Ongelukkig zullen er onder de Nederlandsche Gereformeerden wel zijn die over den gang van zaken bovenbe-

schreven zich niet al te gerust gevoelen. Doch we hopen dat in de beoordeeling dezer actie niet vergeten worde de specifiek Amerikaansche toestanden die we hebben opgesomd. En, ons dunkt dat met name wat we boven citeerden over den drang naar eenheid en harmonie in den eeredienst, een argument levert dat ook onze Nederlandsche broeders niet als ongegrond terzijde zullen zetten. Wat we in de Ned. pers daaromtrent lezen, geeft ons grond voor deze gedachte. Laat ons er aan toevoegen de verwachting dat de eventuele introductie van dien Gezangenbundel wel zonder schokken zal geschieden, gezien de actuele toestanden en de vrijheid aan de kerken gelaten om de hymns al of niet te gebruiken, en in elk geval steeds aan de Psalmen de plaats der eere en de voorkeur geven. Dat blyke het geval te zijn tot in lengte van dagen.

HENRY BEETS.

Grand Rapids, Mich., 19 Juni 1933.

Pluriformiteit.

De M. B. van 't Veer schrijft in „Geref. Kb. N.Br. en L.” over de neiging, om de kerkelijke scheuren goed te praten met den naam van „pluriformiteit”. We lezen:

Wanneer een geestelijke eenheid zich realiseeren gaat in en onder menschen, dan moet dat openbaar worden, zichtbaar.

En hier komt nu de groote moeilijkheid. De Kerk van Christus, die een geestelijke eenheid is, openbaart zich nu in haar zichtbaren vorm als een verdeelde en verscheurde kerk.

Dit nu kan nooit goed zijn. Alle disharmonie tusschen wezen en vorm is zonde of gevolg van zonde. De kerk openbaart niet naar buiten, wat ze werkelijk is: een eenheid in Christus.

In die verdeeldheid hebben wij dus werking van de zonde te zien.

En in een zonde of een zondigen toestand mogen wij nooit berusten. Daarom is ook veroordeeld die gemakzuchtige houding, bij velen, die de vele kerk-instituten normaal vinden, het niet meer als zonde zien en daarom ook het streven naar eenheid niet kennen.

Veroordeeld vooral, als wij die verscheuring goedkeuren, bevorderen zelfs, of misschien nog door een kerkje stichten vergooten.

't Is de eisch van Christus, onzen Koning, dat wij onze geestelijke eenheid zichtbaar manifesteren zullen. Dat is ook een gebod! En wie naar dezen eisch niet hoort, kan zeker nog wel een kind des Heeren zijn, maar dan toch een ongehoorzaam kind.

Die eisch des Heeren moet weer voor ons leven gaan.

En moet voor alle geloovigen weer ernst worden!

Men spreekt ook veel over de pluriformiteit van de kerk. En daarmee wil men dan die verdeeldheid vergoelijken, ja, als iets noodwendigs en zegenrijks voor de kerk aanmerken. De waarheid Gods zou te groot, te rijk zijn dan dat ze in één kerk tot volle openbaring kon komen, en waar nu de eene kerk meer nadruk legt op die zijde van de waarheid, een andere kerk weer een ander punt belicht, en zoo vele kerken en richtingen van verschillende zijden die rijke waarheid der Goddelijke openbaring benaderen, vormen ze samen pas de Christelijke kerk, waarin de waarheid Gods wordt gevonden.

De waarheidselementen zijn dus gedistribueerd.

De eene kerk mag iets meer hebben dan de andere, maar in alle kerken en secten vindt men een (door anderen vaak vergeten) waarheid, en hiermee is hun bestaansrecht gegeven. Ja, hun bestaan is een zegen voor de Christelijke kerk in het algemeen, omdat zij ieder op hun wijze meewerken tot volledig uitdragen der Goddelijk-rijke openbaring.

Bij deze pluriformiteitsgedachte is er niet meer te spreken van ware en valsche kerk. Ze zijn alle waar — voorzover in alle waarheids-elementen zijn. Ze zijn alle valsche — voorzover in alle dwalingen voorkomen. Hoogstens kan men nog spreken van wat meer of minder zuiver, maar geen enkele kerk zal toch de pretentie mogen voeren de ware voortzetting te zijn van de eerste Christelijke kerk, en andere kerken stempelen tot dwaal- of scheurkerken.

't Is de hooggeroemde zegen van de pluriformiteit! — Maar wij kunnen niet krachtig genoeg tegen deze valsche, kerkverwoestende pluriformiteitsidee opkomen. Het dient tot een bedekking van onze kerkzonden. Daarmee kan men goedpraten voor zich zelf (en men poogt het te doen voor God) die verscheuring van het lichaam van Christus, die eigen werk des duivels is. Want alleen de zonde verscheurt, maar God en Gods werk snoert bijeen. Zoo bezien is deze pluriformiteit een vloek.

Natuurlijk erkent de schrijver wel een zekere „pluriformiteit”, maar dan geheel anders:

Zeker, er is pluriformiteit. Maar een geheel andere. Niet een eenheid-verscheurende, maar een eenheid-openbarende pluriformiteit.

In de rijke verscheidenheid, die God heeft neergelegd in de schepping, heeft Hij getoond, dat de eenheid niet mag verstarren tot eenvormigheid. We vinden dan ook nooit voor een uniforme kerk. Dat is het Roomsche beginsel, maar die starre eenheid, die Rome zoekt in zijn hiërarchie van den paus, kan niet

de gewens-
te tijds-
baten.

De kerk
vertoonen
vorm, als
daarin sel

Telkens k
schende ver

Ook „De
wat „De W
op eenheid,

De gesa-
Christel.
deelen.

Naar d
en kerkel
der Afsch
ren kende
behoorden
En wat
scheuring
te „herin
Broomm
sommigen
de dat to
hielden B
monstrant
soms schu

Maar
Getuige
Kampen,
scheidene

En dan
in 1869!
denen en
der allerh
tegenover
gelooven,
oof hij e

En toch
de vereen
Vóór de

Aanhoude
zoover, als

De K. v.

Tot hie
ten het G
des Woor
ik mij te
het wel e
gemeente
te lande

Maar n
in onze K
huwelijks
gang van
lij een k
menteel
ganger is

Indien
dat het g
mee door
des Woor
degradee
maar een
schilt in
Woorda.

Kerkrech
naar aan
haar afke
daar wel
daarmee.

En zoo
predikant
wat ik gr
instanties
alleen m
onnooig
gegeme
maar de

't is in
vorderen.

Misschier
heid te hel
plaatsse zel
het gebouw

Te Delft,
Gereformee
Kerk (ing
schrijft nu

Is op
eer een
Wij zij
den. Wij
nog niet
heid”

Hierop h
zei als ik
hem niet
woning h
langer te
houdt de
isch tot s